

Izhaja ob 4 zjutraj.
Stane celoletno... 240 K
mesečno... 20
za inozemstvo... 600

Oglasi za vsak mm višine
stolpca (58 mm)... 1 K
mali oglasi do 30 mm
stolpca (58 mm)... 1/2 K

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko.

Uredništvo:

Miklošičeva cesta št. 16/1
Telefon št. 72

Upravištvor:

Trsarsnova ulica št. 64
Telefon št. 36

Račun kr. post. ček. urada
št. 11.842

Ljubljana, 3. februarja.

V Italiji je zopet izbruhnila vladna kriza: Bonomijeve vlada je padla, kakor je prorokoval že pred par dnevi naš rimski dopisnik.

Zasledujoč italijansko povojno parlamentarno življenje, moremo ugotoviti redno se panavljajoč pojav, ki sicer v drugih državah ni izključen, ali je vendar precej redek, dočim pa je za Italijo postal naravnost pravilo: vladna kriza se pojavlja ob vsakem novem sestanku parlamenta. Tuptam se je res posrečilo na državnem krmilu stoječim možem, da so, včasih s praviimi žonglerskimi umetninami, povlekli državni voz preko ovir, ki so jim jih nametale na pot predolge parlamentarne počitnice, ali kadar je kriza dozorela, je dozorela vselej tedaj, ko se je parlament iznova sestel in je bila vlada poklicana, da mu v eni prvih sej položi račun o svojem delovanju. Vlade so padale običajno po svoji izjavi, ali dogodilo se je tudi že prej isto, kar je doletelo sedaj Bonomijevo vlado, da se namreč ni niti upala več stopiti pred parlament s svojo izjavo, temveč je podala ostavko že takoj v prvi seji na novo zbrana parlamenta.

Ta za italijanske parlamentarne razmere tako značilni pojav kaže pač jasno, kako nezdružbe so notranje politične razmere v tisti državi, iz katere prihaja danzadnem najostrejša in največkrat tudi naravnost zlobno škodljiva kritika parlamentarnih in vobče notranjih političnih razmer naše države. Ali ni to znak nezdravosti, če vlada, ki je pred kakim mesecem dni dobila zaupnico parlamenta za svoje že izvršeno in za bodočnost načrtano delo, dobi nezaupnico sedaj od istih strank, ki so same po svojih močeh v vladi izvajale ta program? Ob taki lastni razornosti imajo Italijani pač malo povoda, da bi se zgedavali nad našimi razmerami!

A kdo bo Bonomijev naslednik? Kolikor je razvidno iz italijanskega časopisja, si italijanska javnost sama še ni na čistem o načinu rešitve vladne krize. Ali skoraj bi mogli reči, da iz očitkov, s katerimi danes obkladajo Bonomija, vendarle takole prikrito izbija — kes, da so ga vrgli.

Imenujejo se tri imena: Giolitti, Orlando, De Nicola. Največ izgleda, da se mu posreči sestaviti krepko koalicijsko vlado, ima pač dosedanjí zbornični predsednik De Nicola, ki bi ga zbornica najraje videla na stolu ministrskega predsednika, že po padcu Giolitti - Sforzovega kabineta. Ali že tedaj je De Nicola odločno odklonil ponudbo in je torej še tem gotoveje pričakovati enake odklonitve sedaj, ko je položaj še zamotanejši nego je bil tedaj. O Giolittiju se sicer govori mnogo, ali vendar se zdi, da je njegov povratak na vlado izključen, posebno ker izjavlja glavno glasilo ljudske stranke «Corriere d'Italia», da bo stranka storila vse, da se izjalovi načrt Giolittijevih pristavšev, če so izzvali krizo z namenom, da bi Giolitti prišel na površje.

Brez ljudske stranke je vsaj danes vsaka vlada v Italiji nemogoča, in zato pomeni ta izjava toliko, kot odločno odklonitev sodelovanja ljudske stranke z Giolittijem in tako enako odklonitev Giolittija samega. Enako malo naklonjena se zdi ljudska stranka tudi eventualni Orlandovi vladi, ki bi pomenjala preodločno krenitev na desno in ž njo zlasti novo zunanjo politiko, ki bi bila zaradi svoje intransigentnosti napram sosednim državam za zmernejše elemente nesprejemljiva. Ljudska stranka bi bila vsekakor razjadovoljena, če bi se sestava nove vlade poverila zopet Bonomiju.

O socializistih krožijo zadnje dni v naštem časopisju vesti, da ne bi bili več tako nasprotni morebitnemu dejanskemu sodelovanju v vladi. Z ozirom na te vesti je značilna izjava socialističnega voditelja Turatija, da socializisti ne verujejo v možnost kombinacije z Giolittijem ali Orlando, ker je nemogoča i za socialiste i za ljudsko stranko. De Nicola bi bil ljub tudi socializmom, če bi sprejel, posebno če bi zadovoljil najvažnejše socialistiške zahteve, med njimi prvo, ki hoče imeti ruranjo politiko, ki bi zblížala Italijo z državami, ki bi ji mogle dobavljati sirovine, potem rešitev raznih socialnih vprašanj, decentralizacijo uprave, progresivnost davkov in druge take stvari. Ali zdi se, da bi socializisti ne nasprotovali tudi eventualni novi Bonomijevi vladi, če bi sprejela te zahteve. In tako se kaže, da ni izključen — Bonomi redivivus, ki bi dobrodošel tu — ljudski stranki.

Ker pa je Italija dežela neomejenih možnosti, je tudi lahko, da izide iz te

Seja narodne skupščine

DAN INTERPELACIJ. — POSL. DERŽIČ ZOPET ODSOTEN. — NEMŠKA ŽIVINA. — BUREN INCIDENT.

Beograd, 3. februarja. (Izv.) Današnja seja narodne skupščine je otvoril predsednik dr. Ribar ob 17. uri. Prisotna je bila večina poslancev. Ministrski predsednik Pašić je odsoten zaradi bolezni. Minister Spaho je v demisiji in se je nahajal v poslanskih klopih na svojem stajem prostoru.

Zemljoradniški poslanec Lazič je stavil na predsednika vprašanje, kaj je z odborm za molbe in žalbe, odnosno kaj je s prošnjami in pritožbami, ki so dospelo zbornici iz naroda. Predsednik mu je pojasnil, da je odbor svoje delo že dokončal in izdelal poročilo na skupščino, ki se pa ne more lotiti pretresa teh pritožb in prošelj, dokler se ne spremeni poslovni odnosno ne sprejme novi, kajti stari poslovni konstitucije, po katerem se še sedaj postopa, ne dopušča, da bi se te prošnje predložile plenumu. Čim bo novi poslovnik sprejet, pa pridejo te prošnje in pritožbe takoj na vrsto in v pretres zbornice.

Zbornica pride nato na interpelacije. Prva je na vrsti neka interpelacija ljubljanskega narodnosocialnega poslanca Deržiča o prometu. Deržič je pa odsoten, zato se odgovor na njegovo interpelacijo odstavi z dnevnega reda. Poslanca Protič in Uzunovič zahtevata, da se drugi poslanci pridružijo Deržičevi interpelaciji. Predsednik to odkloni, ker bi takšno postopanje nasprotovalo poslovniku.

Nato preide vrsta na interpelacijo črnogorskega poslanca Spasoje Piletiča o krivicah, ki so se baže zgodile nekaterim črnogorskim oficirjem pri napredovanju. Na njegovo interpelacijo odgovarja vojni minister general Vasić, ki podaja navadno statistiko oficirjev avstroogrske in črnogorske armade, sprejetih po uveljavljenju v skupno armado kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev. Tudi podaja zgovalno oficirskega napredovanja ter zgodovino onih črnogorskih oficirjev, ki so napredovali po predlogu izvršnega odbora narodne skupščine v Polgoricu. Po obširnem ministrovem pojasnilu izjavlja interpelant posl. Piletič, da se ministrov odgovor ne tiče jedra njegove interpelacije, in da se zato z odgovorom ne zadovoljuje.

O isti stvari govore potem še poslanci Todor Bojović, demokrat iz Črne gore, Krsta Pejović, republikanec iz Črne gore, radikal Ljuba Jovanović, demokrat dr. Slavko Sečerov. Ta predlaga, da se izbere posebna komisija, ki naj pregleda avanzma oficirjev v zmislu Piletičeve

Muslimani in vlada

Beograd, 3. februarja. (Izv.) Muslimanski klub še ni dobil točnega obvestila, ali je g. Karamehmedović že podal ostavko tudi formalno ali ne.

Muslimani izjavljajo, da je finančni minister dr. Kumanudi pripravljen sprejeti njihove zahteve, in da namerava obnem z zakonom o proračunskih dvanajstlinah za marec in april izvesti tudi izenačenje zemljiških davkov kot prvi korak k splošnemu davčnemu izenačenju in ukinitvi davka na vojne dobičke za leto 1920. Muslimani trdijo, da bodo stopili v opozicijo, če se v tem vprašanju ne doseže sporazum.

Minister dr. Spaho je izjavil, da ne namerava ostati več v vladi, tudi če se doseže sporazum, ker mu rodbinski ozir tega ne dopuščajo in se je že davno odločil, da odstopi. Zatehtal bo, naj muslimani določijo namesto njega drugo osebo za trgovskega ministra. Če bo vlada pravočasno odgovorila na muslimanske zahteve, se bo muslimanski klub nocoj sestel, da razpravlja o svojem nadaljnjem zadržanju napram vladi.

Beograd, 3. februarja. (Izv.) Danes ob 15. in pol se je vršila seja ministrskega sveta pod predsedstvom Marka Trifkovića, ker je g. Pašić še vedno bolehen. Seja je veljala muslimanskim zahtevam. Minister financ je pojasnil muslimanske težnje in zahteve, ki bi morale biti sprejete ne samo v nove dvanajstine, ampak tudi v budžetski zakon. Ker g. Pašić tudi jutri še ne bo mogel vstati, ga posetijo gg. ministri Marković, Kumanudi in Spaho, da mu referirajo o situaciji. Muslimanske zahteve bodo najbrže sprejete.

krize nekaj čisto novega, nekaj nepričakovane. Javnost bi seveda pozdravila to novost kot najboljši znak življenske moči italijanske države, in italijanski ponos bi se dvignil visoko. visoko, kar bi pa seveda čisto nič ne motilo pravila, da bi pri naslednjem sestanku parlamenta zopet izbruhnila — nova kriza!

interpelacije. Na ta predlog pristane tudi minister vojne in ga zbornica sprejme.

Sledi interpelacija zemljoradnička Vojislava Laziča na ministra za poljoprivredno in vode Pučija o zadevi živine iz Nemčije. Minister Pučelj odgovarja na interpelacijo, da je stremljenje poljedelcev, da dvignejo cene poljedelskih izdelkov in da se to ne doseže z uvozom, marveč z izvozom. Vrhubega je nemška živina bolna na gobcu in parkljih in se bo prevzemanje te odškodninske nemške živine najbrže ustavilo, k nam pa ta živina priti ne sme in ne more.

Med odgovorom pride do incidenta. Protičevac Momčilo Ivanič se prereka z banatskim zemljoradnikom Stevanom Beninom in mu očita neke ukradene žlice. Ta pa onemu naprej odgovarja, da ima deske v glavi. Predsednik Ribar ju miri. Pozneje pa Ivanič zopet zavpije Beninu: «Vi ste kradli žlice v samostanu!» Benin vikne: «Kaj pravite, vi hulja?» in dvigne roko, da udari Ivaniča. Intervenciji sosednih poslancev se je zahvaliti, da ne pride do spopada. Predsednik zaradi obtega razburjenja prekine sejo za pet minut.

Po zopetni otvoritvi nadaljuje Lazič, da je vlada trpela, da se je nemška reparacijska živina prodala, in sicer Pašičevemu sinu Radoju, dalje nekim Garšinu in Hafnerju, nekemu Avstrijcu in nekemu Holandcu, ki so bili vsi avstrijski vojni liferanti. Poslanec Mrmolje (SKS) izjavlja, da se živina ni smela uvesti v našo državo, kjer je je itak dovolj, da zadostuje za domačo potrebo. Govori nato še več poslancev, na kar izlazi minister Pučelj, da prevzema za prodajo živine vso odgovornost. Daje nekaj statističnih podatkov, iz katerih je razvidno, da je v severni Srbiji bilo sredi leta 1918 goved 595.890 glav, pričetkom leta 1920 pa 1.505.140 glav. V Sloveniji pa je bilo v začetku leta 1920 vsega 444.719 goved, koncem leta pa 478.105 glav. Oboje znači prav lep napredek. Vsi tedaj bi bilo uvažanje reparacijske nemške živine i gospodarsko i sanitarno nesposobno.

Zbornica preide na glasovanje o interpelaciji poslanca Laziča. Predlog socialist Kristana, naj se sestavi posebna komisija, propade, predlog samostojneza Mrmolje, da se preide na dnevni red, je sprejet. Seja se zaključí ob 20. uri in trideset. Prihodnja seja je napovedana za 16. februarja.

Podpora za civilne vo'ne invalide

Beograd, 2. februarja. (Izv.) Ministrstvo socialne politike izdeluje pravilnik, ki bo veljal kot dopolnitev zakona o začasnih pomoči vojni invalidom. Ta pravilnik predvideva, da bodo komisije, ki imajo izvršiti pregled invalidov na sedežih komand vojnih okrožij, pregledale tudi civilne invalide, ki se v to svrhu razdele v tri kategorije, in sicer:

- 1.) Oni, ki so postali invalidi po posledicah sovražniških činov, kakor so deportacije, nasilstva, batinjavanje itd.
- 2.) Oni, ki so se ponesrežili vled nesrečnega slučaja (torpediranje, eksplozije bomb itd.)
- 3.) Oni, ki so postali invalidi na posledicah konfinacije ali internacije.

Civilnim invalidom po 1.) in 3.) se prizna ista pokojnina kakor invalidom vojnim, a s dvakratnimi dokladami i znak priznanja za njih žrtve. Civilni invalidi, ki so se ponesrežili po nesrečnem slučaju, pa dobe le enkratno doklado.

Razprava proti vidovdanskim atentatorjem

Beograd, 3. februarja. (Izv.) Danes dopoldne se je naaljevala razprava proti atentatorju Stejiču in drugim obtožencem ki še vedno trdijo, da niso vedeli, da se pripravljata atentat. Zaslisevanje priči ni nudilo ničesar novega. Pač pa je sodišče dobilo nekaj važnih podatkov o tajnih komunističnih sejah v Novem Sadu. Razprava je bila končana opoldne in se bo nadaljevala jutri ob 8. uri.

KRALJEVO POTOVANJE V BUKAREŠTO.

Beograd, 3. februarja. (Izv.) Iz dvorskih krogov se čuje, da odpotuje Njegov Veličanstvo kralj Aleksander dne 19. t. m. zvečer ali 20. t. m. zjutraj v Bukarešto na prstanovanje (oficijelno zaroko z izmenjavo prstanov). Na tem potovanju bodo kralja spremljali predsednik vlade g. Pašić in predsednik skupščine g. Ribar.

Vzroki Bonomijevega padca

NEUSPEHI V ZUNANJI POLITIKI. — OSAMOSVOJITEV MALE ANTANTE. — PRIBLIŽANJE VATIKANU.

Rim, 3. februarja. (Izv.) Kralj je naprosil Bonomija, da vodi s svojo vlado vladne posle še tako dolgo, da se sestavi novo ministrstvo.

V krizi današnji dan ni prinesel še nikakih odločitev. Na dvoru je bil dvakrat zbornični predsednik de Nicola, vendar so se izkazale vesti, da bo on prevzel vlado, za prenatrajene. Kralj je danes zaslíhal tudi nekatere voditelje parlamentarnih strank.

Rim, 3. februarja. (Izv.) Vse časopisje se bavi seveda obširno z vladno krizo, ki je tako zainteresirala rimsko javnost, da so ljudje že skoraj pozabili na Vatikan, kjer izbirajo prav ta čas novega poglavarja katoliške cerkve. Iz časopisnih komentarjev o demisiji vlade je razvidno, da Bonomijevega padca ni povzročil toliko odpor proti Bonomiju samemu, kakor proti zunanjemu ministru della Toretta in njegovi politiki.

Della Toretta napadajo vsa nacionalistična glasila, ki mu naštevajo celo vrsto grehov in neuspehov. Opozarjajo na omalovaževanje Italije na washingtonski konferenci in v maloazijskem vprašanju, ki ga rešujeta Francija in Anglija kar med seboj. Naštevajo dalje poraz

italijanske diplomacije v srednji Evropi, kjer se je zasnoval močan državni blok, ki ne le, da ne stoji pod italijanskim vplivom, ampak ima svojo ost naperjeno naravnost proti italijanskim interesom.

To je zlasti razvidno iz dejstva, da se vrše ravno sedaj pogajanja med Rumunijo in Jugoslavijo na eni ter Grčijo na drugi strani za vstop Grčije v malo antanto. Grški in italijanski interesi pa so si skoz in skoz nasprotni. Zato štejejo nacionalisti Bonomiju in della Toretta v velik greh, da nista znala preprečiti tega zblížanja.

Za nezaupnico, ki jo je izrekel Bonomijevi vladi demokratski blok, pa je bilo merodajno zlasti tudi Bonomijevo približevanje Vatikanu. Demokrati so zamerili Bonomiju, da je poslal v Vatikan ob papeževi smrti dva ministra in da je odredil uradno žalovanje za papežem. Dalje mu očitajo, da se je pokazala njegova vlada popolnoma nedorasla gospodarski situaciji, ki je nastala vsled poloma Banche di Sconto. Najhuje pa si je odtušil Bonomi demokrate s tem, da se je pustil v notranji politiki voditi povsem od pipi-jevcev (klerikalcev), ki so po svojem vodji Sturzu dajali pravec vseli italijanski notranji politiki.

Pogoji za p'achevan'e Karlove apanaže

NEPOTRJENA VEST ZAGREBSKEGA LISTA.

Zagreb, 3. februarja. (Izv.) Današnji «Večerni» poroča iz Beograda, da je poslala naša vlada veleposlaniški konferenci v Parizu noto, v kateri izjavlja, da je v načelu pripravljena pristati na antantno zahtevo, da participira na vzdrževanini za Karla in Zito Habsburg. Vlada pa stavi za svojo udeležbo pri plačevanju naslednje pogoje:

- 1.) Višino vzdrževalnine določijo one države same, ki jo bodo plačevale.
- 2.) Ta vzdrževalnina ne sme presegati vsote, ki je neobhodno potrebna za dostojno preživljanje razkralja Karla in njegove rodbine.
- 3.) Na Jugoslavijo odpadajoči delež se naj plačuje iz vojne odškodnine, ki jo dolguje Jugoslaviji Nemčija.

Demokratsko zborovanje v Rog. Slatini

Rogaška Slatina, 3. februarja. (Izv.) Nocoj se je vršil tu občni zbor krajevine organizacije JDS ob zelo veliki udeležbi naprednega občinstva. O raznih političnih vprašanjih je poročal narodni poslanec in minister n. r. dr. V. Kukovec. Po njegovem poročilu je bila soglasno sprejeta sledeča resolucija:

«Zborovalci na demokratskem zboru na Rogaški Slatini sprejemajo na enakem zboru v Središču sprejete resolucije o potrebi koncentracije vseh, ki zastopajo pozitivni narodni in gospodarski program, in v polni meri odobravajo te resolucije.

Zborovalci priznavajo potrebo kmetske in obrtniške gospodarske politike ter obsojajo nedisciplino posameznikov, ki ogrožajo z zahtevo po reviziji ustave možnost, da se preide na pozitivno delo.

Vladni načrt o razdelitvi na upravno-pravne in samoupravne enote zborovalci sprejemajo in pozdravljajo ter pozivljajo činitelje, ki proti svoji dolžnosti ovirajo to delo, da izvajajo posledice in se umaknejo s svojega mesta.

Zborovalci izjavljajo svojo solidarnost s središko resolucijo o potrebi dobrega programa in trdne organizacije naprednih strank in pooblašča narodnega poslanca dr. Kukovca, da v sporazumu z vodstvi drugih narodnih strank skliče shod v Maribor.

Zborovalci končno demokratski stranki in poslancu dr. Kukovcu izreka jo polno zaupanje.

Druga resolucija pa pravi: «Sokol je organizacija, ki lahko v kritičnih dnevih nadomešča del vojske. Pozivamo zato vlado, da v izdatni meri podpre Sokolstvo».

RADIKALCI IN UPRAVNA RAZDELITEV.

Beograd, 3. februarja. (Izv.) Danes dopoldne je imel radikalni klub sejo o zakonu o razdelitvi zemlje na oblasti. Govorila sta obširno Ljuba Jovanović in Marko Trifković. Izgleda, da je sklenjeno, da se sprejme vladin zakonski predlog v celoti. Glasovanje pa je v klubu odloženo do Pašičevega ozdravljenja.

ZA IZENAČENJE DAVKOV.

Beograd, 3. februarja. (Izv.) V finančnem ministrtvu so se začela pod predsedstvom finančnega ministra dr. Kumanudija posvetovanja komisije za izenačenje davkov za vso kraljevino. Navzoči so zastopniki vseh važnih gospodarskih organizacij države.

Genovska konferenca

Pariz, 3. februarja. (Izv.) Ministrski predsednik Poincaré je predložil zastopnikom zavezniških vlad vprašanje, ali so zavezniške vlade še zainteresirane na genovski konferenci, ko je že gotovo, da se je ameriška vlada ne udeleži. Francoška vlada ne vidi vzroka, da bi z bivšimi neprijateljskimi in nevtralnimi državami razpravljala o načrtu za obnovo Evrope, dokler ni o tem vprašanju razpravljala s ostalimi zavezniki. Po mnenju francoske vlade je vrhovni svet pristojen, da sam rešuje in odločuje o vprašanjih, ki so na dnevnem redu genovske konference.

Zboljšanje trgovskih stikov z Anglijo

London, 3. februarja. (Izv.) Angleški «Trgovski List» javlja, da se tržne razmere s kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev vidno izboljšujejo. Po statistiki je jugoslovanski izvoz v Anglijo leta 1921. dvakrat večji od onega v letu 1920. Tudi transportne prilike so bistveno boljše, ko lani. Ko se popravi še kurz, bodo trgovinski stiki Jugoslavije z Anglijo postali zelo živahni, dasi tvorj trgovina z Anglijo doslej le majhen odstotek jugoslovanske trgovine. Je pa cela vrsta predmetov, ki jih rabi Anglija in jih more dobiti pod ugodnimi pogoji v Jugoslaviji, pa še večja vrsta predmetov, ki jih rabi Jugoslavija in jih more dobiti pod zelo ugodnimi pogoji v Angliji. Vsi tedaj treba tudi Veliki Britaniji, da se pobriga za tesnejše zveze z Jugoslavijo, ki je zelo važna država na Balkanu.

ŽELEZNIČARSKA STAVKA V NEMČIJI KONČANA.

Berlin, 3. februarja. (Izv.) Na podlagi konference, ki jo je imel danes državni kancler z voditelji zveze vseh treh železničarskih sindikatov, je vrhovno vodstvo železničarjev sklenilo, že jutri zjutraj z javno proklamacijo pozvati stavkujoče zopet na delo. Državni zbor je odobril na gospodarsko pomoč se nanašajoči zakonski načrt, ki bo v kratkem predložen državnemu svetu. Vlada je tudi izjavila svojo pripravljenost glede nadaljnjih pozajanj v svrhu določitve temeljnih plač za železničarje.

S tem je smatrati stavko za končano. Tekom popjutrišnjega dne se prične povsod zopet z rednim delom.

FINANČNI ODBOR.

Beograd, 3. februarja. (Izv.) Jutri ob 16. uri se vrši plenarna seja finančnega odbora.

Jos. Juraj Strossmayer

Ob obletnici njegovega rojstva.

Četrty februar je velik spominski dan za Jugoslovane. Na ta dan je bil leta 1815 rojen Josip Juraj Strossmayer, pozneje od leta 1850, naprej pa do smrti nadbiskup djačkovski.

Danes bi moralo vedeti vsako naše dete, kaj nam Strossmayer pomeni. In vendar ve le malokateri inteligentni kaj več, ko da je ta biskup pač bil velik mož. Zakaj, to je že za marsikoga delikatno vprašanje.

Zato ni odveč, če se spominjamo velikega moža ob vsaki obletnici, in če vedno iznova in iznova ponavljamo, kakšna so njegova imenitna dela. Tem bolj, ker so takšni moške danes sejni redko, zelo redko, — v poklicu, kakor ga je imel Strossmayer, so pa že zdavnaj izumrli.

Kajti Strossmayer je napel vse svoje moči, da njegova domovina ne bo več obskurna, ampak kulturna. Kot prvi kulturni delavec je delal za kulturo brez obziranja na klerikalstvo, marveč je bil srbofilen Jugoslovane, demokrat, nasprotnik klerikalizma, papeške nezmožljivosti in avstrijske diplomacije, in zato, ker je bil on, je bil tudi eden onih poznih Ilircov, od katerih vodi ravna pot v svobodno Jugoslavijo. In zato je bil obenem ustanovitelj šol od ljudskih do visoke, ter eden največjih političnih in kulturnih velikanih jugoslovanskih, tvorec Jugoslavije, čeprav mu ni bilo dano, videti jo.

Ob nastopu biskupije je Strossmayer izjavil: »Jaz sem prvi narodni biskup!« In prvo njegovo delo je bilo, da je v svoj seminar uvedel hrvaščino in domačo zgodovino, pričel je s pastirskimi pismi v domačem jeziku in l. 1878. ukazal tudi matične vpise v hrvaščini. Boril se je proti Piju IX. in Leonu XIII. za slovansko bogoslužje in ga za nekatero pokrajino tudi dosegel. Na vaticanskem koncilu se je dolgo in ostro upiral politični dogmi o papeževi »nezmožljivosti« in njegovi govori na tem koncilu so zbirka vseh onih »grehov proti svetemu Duhu«, kar jih je poklerikalna cerkev storila v zadnjih stoletjih. Bilo bi dobro delo, če bi se ti Strossmayerjevi govori in pa njegova »rimska pisma« izdala v slovenščini...

Da naštejemo Strossmayerjeva dela podrobno? Ni mogoče! Koliko govorov, na duhovskih in političnih zborih, konferenca, načrtov, — to se šteti ne da! Ali delo za železnice? Ali na vaticanskem koncilu? Ali pri cesarju? Ali z literati? Ali s politiki? Kdo naj sedaj broji in se izgublja v malenkosti, ko je ta pravi ognj ardens danes nedosežen in morda nedosegljiv v dobi, ko je naša jugoslavica fides depopulata in se razni prazni kulturni delavci širijo s svojim janczovstvom, pa pravijo, da so ponosni in sebi zvesti...

Veliki Jugoslovane je ustanovitelj »Jugoslovanske Akademije znanosti in umjetnosti«, on je dal temelj »Radu«, »Letopisu« in »Rječniku«, on je početnik umetniške galerije zagrebske, podpornik šol in dijakov, pesnikov, slikarjev, knjižne družbe in novin. Milan Marjanović je lepo povedal, da je bil Strossmayer eksponent vseh stremeljenj, nad, idej in idealov hrvatske inteligence od početka pa do devetdesetih let.

In ta demokratični napredni Jugoslovane je bil tudi Evropejec. To je pokazal ne samo na koncilu. Z Gladstonom je dopisoval, z Laveleyem, in z mnogimi drugimi. Danes ve le malokdo za Jugoslavijo. Takrat je še ni bilo, toda najboljši so zanj že vedeli.

Enaindevetdeset let star je umrl v aprilu 1905. Takrat je že dorasla naša sedanja majhna generacija. In vendar se je v njej nanovo vzbudila zmogovita ideja narodnega jedinstva.

Danes je doslejen en cilj. Svojo državo imamo in jo branimo proti hrumečemu navalu notranjih in zunanjih sovražnikov. Strossmayerjev nimanje. Zato je pa dolžnost in breme vsakogar med nami tem večje. Spomin na djačkovskega Olimpijca in njegov vzgled pa bosta vsakemu Jugoslovane ostala bodrilna. Danes, ko hočemo Radići in Gosarji postavljati neke nove programe, je spomin na Strossmayerja kakor obhajilo duha v dnevni borbi.

Sovjetski zastopniki na genovski konferenci

Rim, 2. februarja.

Predsednik Italijanske vlade, Bonomi, je sprejel sledečo brzojavko iz Rige, na kateri je podpisan ljudski komisar za zunanje zadeve, Čičerin:

»Z ozirom na začasn sporazum z republikami, zaveznicami Rusije, se je na izrednem zasedanju vseruskega, centralnega izvršnega komiteta izvolila delegacija, ki sestoji iz zastopnikov zaveznih držav. Vseruski centralni izvršni komitet je tej delegaciji izdal svoje najširše pooblastilo, da odločuje v vseh vprašanjih, ki bodo tvorili dnevni red debat in zaključkov na generalni mirovni konferenci v Genovi. Vseruski centralni izvršni komitet je pooblastil izvoljeno delegacijo, da sklepa o vseh vprašanjih, in da podpisuje določene sporazume.

Delegacija je sestavljena tako:

Predsednik: predsednik sovjetskih komisarjev, član vseruskega centralnega izvršnega komiteta Vladimir Ulanovič Ljening.

Podpredsednik (iz vsem pravicami predsednika v slučaju, ako bi nepredvideni vzroki onemogočili prihod) sohrvaščina Ljeninga na konferenco: ljudski komisar za zunanje zadeve, član vseruskega centralnega izvršnega komiteta, Jurij Vasiljevič Čičerin.

Člani delegacije: ljudski komisar za zunanjo trgovino, predsednik ruske delegacije v Angliji, član vseruskega centralnega izvršnega komiteta, Leonid Borisovič Krasin; dodeljen ljudski komisar v komisariatu za zunanje zadeve, Maksim Maksimovič Litvinov, član vseruskega centralnega izvršnega komiteta, Adolf Abramovič Joffe; pooblaščen predstavnik ruske republike, Aleksander Vasiljevič Vorovski; predsednik sovjetskih komisarjev in ljudski komisar za zunanje zadeve ukrajinske republike, član predsedstva vseruskega centralnega izvršnega komiteta, Kristijan Georgievič Rakovski; predsednik sovjetskih komisarjev republike, Azerbejdžan, član vseruskega centralnega izvršnega komiteta, Rariman Marimanov; predsednik sovjetskih komisarjev republike, Georgije, član vseruskega centralnega izvršnega komiteta, Polikarp Georgievič Molvan; ljudski komisar za zunanjo trgovino in ljudsko prehrano armenske republike, Aleksander Artemelicki Bačahaane; predsednik sovjetske buharske republike Fajšula Ehodjajev; minister za zunanje zadeve republik Daljnega Vzhoda, Jakob Davidovič Janzejev, član vseruskega centralnega izvršnega komiteta profesionalnih organizacij in član vseruskega komiteta kovinskih delavcev, Aleksander Gavrilovič Ohljabnikov; član centralnega sovjetske pomorskih delavcev in član predsedstva vseruskega komiteta, Timotej Vladimirovič Saprowov; generalna tajnica organizacije profesionalistov, Ivana Ernestovna Radozantak.

Ruska vlada prosi Italijansko kraljevsko vlado, da predloži vsem vladam, ki se udeležijo projektirane generalne mirovne konference v Genovi, imenik in točna imena vseh naših delegatov, ki imajo vsi enaka pooblastila in pravice, podeljene jim od vseruskega centralnega izvršnega komiteta.

Ljudski komisar za zunanje zadeve:

Čičerin.

Rumunska zunanja politika

Izjave rumunskega zunanjega ministra Joana Duca.

Novi rumunski minister za zunanje zadeve Joan Duca je dal dopisniku »Tempsa« sledečo izjavo o rumunski zunanji politiki: »Vlada, kateri imam čast pripadati, bo uporabila vse svoje sile, da ohrani mir. Rumunija mora v prvi vrsti konsolidirati svoj notranji položaj, izboljšati svoje finance in razviti svoje ekonomsko življenje. Ona torej zahteva od svoje zunanje politike, da ji osigura po krvavi vojni in invaziji, ki jo je morala pretrpeti, možnost tega obnovnega dela.

Seveda bomo volili to delo v sporazumu z našimi zavezniki in z vsemi našimi bližnjimi sosedi, ki imajo voljo, preprečiti vsako nevarnost novih nemirov. Ker je mir eminentne važnosti za naš narodni razvoj, bomo gojili prijateljske odnose z vsemi državami in bomo srečni, da moremo sodelovati po svojih močeh pri vsaki akciji, ki ima namen, krepiti svetovni mir. Zavedamo se, da nam je pri izvrševanju te težke naloge neobhodno potrebno sodelovanje naših zaveznikov in ne dvomimo, da nas bodo oni podpirali. Povem vam odkrito besedo, da bo Francija vedno za nas ona plamenita zemlja, s katero nas družijo toliko spominov in toliko skupnih interesov.

Politične beležke

Politična konferenca. Iz Beograda poročajo, da je minister za notranje zadeve dr. Vojislav Marinković sklical h konferenci vse narodne poslance iz Črne gore, ki so se tudi vsi pozivili odzvali in predlagali ministru za notranja dela več načinov, kako naj se od pomore sedanjemu stanju, ki se zna še poslabšati, ako bodo italijanski črnogorski agenti nadaljevali svojo agitacijo.

Poslaniški klubi in budžet. Sestanek šefov posameznih političnih skupin, na katerem naj bi se razpravljalo glede kolikor mogoče hitre rešitve budžeta, je odložen zato, da se najprej reši to vprašanje v posameznih poslaniških klubih; šele potem se bodo šefi skupin, ki so zastopani v vladi, pogajali z opozicijo. V vladnih strankah hočejo na vsak način, da se konča budžetska debata v najkrajšem času, zato se pojavlja tudi mišljenje, da se v novi poslovnik sprejmejo posebne določbe glede budžetskih debat, ker po današnjem poslovniku bi se moglo zgoditi, da bi budžetska debata trajala lahko kar celo leto!

Nov demokratski poslanec. Ker je demokratski poslanec za vranjsko volino okrožje Dragutin Vlačković podal ostavko na svoj mandat, pride na njegovo mesto dr. Snasoj Vuksanović, odvnetnik v Vranju.

Konferenca nasledstvenih držav. Z Dunaja poročajo, da je za 15. t. m. sklicana v Rim konferenca avstro-ogrskih nasledstvenih držav, ki bo razdeljena v administrativno - juridično in gospodarsko sekcijo.

Diplomatska knjiga o Skadru. Iz Beograda se poroča: Kratka debata o skaderskem vprašanju, ki se je vršila v skupščini in ki sta se je udeležila predsednik vlade Pašić in črnogorski poslanec Radović, je izzvala v časopisju obširno polemiko. Zlasti ofenzivna sta v svojem »Radikalu« Protić in njegov Momčilo Ivanić, ki obdolžujeta Radovića kar naravnost narodnega izdajstva. Radović je sicer odgovoril na te očitke, toda ker se borb po časopisju vodi naprej, je vložil poslanec Radović na ministra za zunanje zadeve interpelacijo, v kateri zahteva, da se objavijo v posebni knjigi vsi dokumenti, ki se nanašajo na skadersko vprašanje. Te dokumente naj zbere in uredi posebna komisija, v kateri bi bilo zastopano ministrstvo za zunanja dela in narodna skupščina po treh poslaneh, katere izvoli v to komisijo plenum.

Italijanski volilci v Postojni. Iz Postojne nam poročajo: Nepoznavalcem razmer je bilo gotovo skoro neumevno, kje se je vzel pri občinskih volitvah v Postojni toliko laških volilcev, čeprav v mnogih krajih poprej ni bilo niti enega Italijana. Tudi v Postojni ni bilo pred italijansko okupacijo nobenega Laha, pri zadnjih volitvah pa so pisali razni slovenski listi — kakor se je pozneje k sreči izkazalo, neupravičeno — da so igrali Italijani pri postojnskih volitvah odločilno vlogo. To pa nikakor ni čudno, ako se upošteva, da postane volilec vsakdo, ki biva v dotični občini le pol leta. Po več neg triletni okupaciji so se naselili v Postojno številni Lahi, zlasti uradniki, učitelji, železničarji, financa in vojaštvo. Vsi ti — le, deloma celo vojaki, so pridobili volilno pravico po šestmesečnem bivanju. Te volilne pravice so se seveda poslužili in ker so uvideli, da samostojno ničesar ne opravijo, so v svrhu združbe kompaktno podpirali eno izmed slovenskih struj. Za to so se bili odločili šele zvečer pred volitvijo, dočim so prvotno zagotavljali, da se volitve sploh ne bodo udeležili, pozneje pa sestavljali svojo lastno listo.

Pravičnost je temelj države. Vlade, ki delajo krivico, in to celo po dobro proračunjenem in premišljenem sistemu, rušijo temelje države. S takimi in enakimi fundamentalnimi resnicami se sedaj bavi glasilo klerikalne stranke, torej glasilo one stranke, ki bazira ves svoj obstoj na premišljenem in preračunjenem sistemu krivice in laži. Dokler so bili klerikalci v Avstriji, so vedno in za vsako ceno vzdrževali krivični sistem nemškega plemstva. Bili so najvnetejši zagovorniki nemške birokracije, nemške soldateske, nemških grofov in baronov, trinoških Habsburžanov. Kakor največji suženj v verigah je ječal naš ubogi narod v nemško - malžarskem robstvu. Biti je smel samo hlapec. Le kdor se je dal podkupiti, je dobil za svojo neznačajnost plačilo. Klerikalci so do leta 1918. podpirali in držali ta sistem krivice. — Srbski narod je imel že pred vojno svojo državo. Uživljal je politično svobodo, ki jo Amerika ni poznala. Sistem enakopravnosti in pravice je moral vladati v tej državi, ker sicer bi ne mogla v svetovni vojni doprinesti toliko dokazov solidarnosti, toliko večnih spomenikov narodnega in državnega edinstva ter tako nadnaravno živlensko silo. In če se imamo Slovenci in Hrvati zahvaliti Srbom, da imamo svojo državo, moramo v prvi vrsti biti hvaležni plemeniti duši srbskega naroda, katere najidealnejše brepenenje je bilo, osvoboditi podjarmljene brate izpod habsburžanske tlačanstva. In če sedaj pride podla Juša kakoga Gosarja in zatrjuje »Slovenca«, da se bori »zgolj proti eksploataciji, izkoriščanju izvensrbskih delov države«, bori »proti hegemoniji enega plemena proti drugim«, bori »za pravičnost in enakopravnost«, je to cinčna infancija robske duše, ki ni vredna svobode in ki izpodreja temelje svoji domovini samo zato, ker Jugoslavija ne temelji več na temelju klerikalne krivice.

Koroščeva osveta. Finančni minister Kumanudi je v narodni skupščini na podlagi uradnih aktov ugotovil, da je dr. Korošec kot minister za prehrano z nakupom ameriške robe na pravil državi čez 37 milijonov kron škodo. Poudarjal je zlasti, da je doktor Korošec kupil za bedno in pomanjkanje trpeče ljudstvo cele zaboje igralnih kart, parfuma, svilnenih bluz, haremskih čevljev in druge pikantne ropotije, mesto da bi naročil moke, masti in najpotrebnejše oblake. Doktor Korošec si v narodni skupščini ni upal odgovorjati, ker se je bal še novih razkritij in dokazov. Jugoslovanski klub je kakor en mož — mirno poslušal žalostne navedbe o vzornem klerikalnem državnem gospodarstvu. Niti takrat se nihče klerikalnih junakov ni ganil, ko je nekdo do poslancev vprašal: »Ali so zaprli dr. Korošca?« Zato je pa tem bolj pogumno in gostobesedno osebno glasilo dr. Korošca, mariborska »Straža«, ki pa odgovarja na stvarna izvajanja finančnega ministra samo z osebnim blatenjem. Kumanudi očitno, da ni Srb, tudi mu ne privoščijo imena Macedonec, četudi je rojen blizu Bitolje, pač pa mu očitno, da je Cincar, to je — kot razlaga dr. Koroščeva »Straža« — neko mečano plemo ciganov, Romunov, Grkov, Srbov in bogve še kaj. Kumanudi, ti si Cincar in ti si odgovoril cincarsko, to je ves odgovor dr. Ko-

rošca na teške in dokazane obdolžitve v parlamentu. Iz tega odgovora drja. Korošca je na eni strani videti, in kak način tretjaro klerikalci važna parlamentarna vprašanja, na drugi strani pa je znova doprinešen dokaz o nemoralnosti in nepoštenosti klerikalne politike. Dr. Korošec ki ve toliko povečati o balkansčini, bi bolje storil, ako bi šel s svojo osveto mod — Kanibalce!

Izdajalski Slovenci. Hrvatski blokaši so jako hudi na Slovence, češ da ti planinski Hrvati in Kranjci nočejo razumeti hrvatskega vprašanja. ali vsaj ne tako, kakor ga hoče rešiti blok. Se več, Slovenci celo simpatizirajo s Srbi in bi hoteli ostati skupaj s Srbi. Tako javlja blokaški »Hrvatski List«, da se hočejo Slovenci za hrbrtom Hrvatov sporazumeti z Beogradom, ker nočejo s Hrvati. Prvotna teza, kako naj se reši vprašanje koridorja med Slovenci in Srbi preko Hrvatske je padla in sedaj hočejo ti Slovenci kompaktno zvezo in to čez hrvatsko Primorje in Dalmacijo. Za to zvezo Srbov in Slovencev se zavzema sedaj celo sam dr. Korošec...

Vse na Vidov dan! Zagrebški »Hrvat« se jezi, da hočejo ti nesrečni Srbijanci vse važne dogodke v naši državi označiti z Vidovdanskim nazivom. Tako imamo vidovdansko ustavo, a sedaj hočejo prirediti kronanje kralja Aleksandra in to zopet na Vidov dan! Zdi se nam, da ima »Hrvat« popolnoma prav, ko se nad tem hudeje, kajti kako naj se vselej na Vidov dan Radići, Košutići, Prebegi, Ritići in drugi habsburški prijatelji, ko se v njih dušah s težko bolešjo spominjajo onega Vidovega dne, ko se je v Sarajevu odigral usodni atentat, ki je pomenil definitivni polom njihove protinarodne politike.

Po svefu

Bolgarska agrarna reforma. V svoji zadnji seji je bolgarsko sobranje sprejelo v zadnjem čitanju zakon o agrarni reformi. Po novem zakonu noben posedelec ne sme imeti več nego štiri hektarje zemlje; rodbina, odnosno rodbinska zadruga pa ne sme imeti večje posesti nego 30 hektarjev. Vse kar ima sedaj posedelec, oziroma kakor rodbina ali zadruga več, bo vlada razstila in razdelila med one, ki se nimajo svojega posestva. — Obenem je skupščina odobrila tudi vse — že izvršene ekspropiacije.

Pred važnim dogodki na Grškem. Kljub raznim demantjem o napetem položaju na Grškem, se vendar poroča iz Pariza, da pride na Grškem v najkrajšem času do važnih dogodkov. Ze več tednov sta se mudila v Rimu, Parizu in Londonu grški ministri predsednik Gunaris in minister za zunanje zadeve Baltazzi. Povsod sta delala z vsemi močmi, da izpodbijeta vsako akcijo proti Konstantinu. Toda v zadnjem trenutku se je zgodil očitno neki važen preokret. Novi predsednik Poincaré je v nodeljo konferiral delj časa z Gunarism, ki je nato takoj odpotoval v London, kjer ga je sprejel Lloyd George. Po konferenci z Lloyd Georgeom je Gunaris sporočil Baltazziju, naj se pripravi za takojšnjo vrnitev v Atene. Baltazzi je takoj odpotoval iz Pariza v Rim, kjer počaka Gunarisa, da se vrne iz Londona, nakar odpotuje vsa grška delegacija nemudoma v Atene. — Kaj je vzrok tega nenadnega odhoda grške delegacije, se ne ve, a prišel je jako nepričakovano, ker je Gunaris še nedavno izjavil, da hoče grška delegacija počakati v Parizu na končno odločitev velosil v grško - turškem vprašanju.

Odkritja o vzrokih začne francoske trize. Londonski dopisnik »Frankfurter Zeitung« poroča na podlagi privatnih informacij, da je značilno dejstvo, da Briand ni demisioniral le vsled nastalih nesoglasij v vprašanju reparacij in v vprašanju principa konference v Genovi, ampak zlasti tudi vsled nesoglasij, ki so nastala povodom neklih pogajanj med Francijo in sovjetsko Rusijo. Francija je namreč zahtevala, da se v Rusiji ustanove sodišča, ki bi ne stala pod vplivom komunistov, čemur so se sovjetski delegati seveda uprli, pri tem pa dobili moralno podporo tudi z angleške strani.

Red in rad v Švici. Švicarski državni svet je sprejel zakon, ki določa strogo kazni za one, ki se udeležijo kakih protidržavnih pokretov, ali ki organizirajo kakke izgrede.

Poljska in mala ananta. »Voss. Zeitung« poroča iz Varšave, da se more smatrati po pisanju rumunskega in poljskega časopisja za gotovo, da bo Poljska v najkrajšem času pristopila k mali antanti.

Grško-turški spor zaradi Smirne in Male Azije. Agencija »Reuters« poroča iz Aten, da so se v Atenah odločili za sprajljivo stališče napram vprašanju avtonomije Smirne, toda pod pogojem, da se zajamči varnost krščanskega prebivalstva. Kar se tiče Tracile, izjavljajo v Atenah, da grško javno mnenje ne bi nikoli dovolilo, da se meje po pravilo v prid Turčiji. Povdarja se, da traško prebivalstvo, ki je vezano na Grčijo po svoji krvi, ne sme pasti pod turško vlado, izpod katere je bilo rešeno po večletnih bojih. Kar se tiče končne obnovitve sovražnosti v Anatoliji na spomlad, se splošno smatra, da Grčija ne bo začela te ofenzive ki bi zahtevala mnogo žrtv, ne da bi se s tem dosegel kak uspeh.

Italijanski program genovske konference. Lond. »Times« od 1. t. m. objavljajo intervju svojega dopisnika z načelnikom italijanske gospodarske misli, Glaninnijem, ki se mudi v Londonu. Ta je izjavil, da konference ne bo imela ekskluzivno samo finančnega in gospodarskega značaja, ampak da bo razpravljala tudi o nekaterih političnih vprašanjih, katerih rešitev je neobhodno potrebno za obnovo Evrope. Program bo obsegal te točke: 1.) Proučevanje praktične izvedbe načel canneške resolucije z dne 6. januarja. 2.) Vpostavitve evropskega mira na solidni podlagi. 3.) Pogoj, ki so potrebni za vzpostavitev mednarodnega gospodarskega zaupanja ne glede na obstoječe spore. 4.) cirkulacija denarja, osrednja emisijska banka, javne finance in banke. 5.) Vprašanje trgovine in industrije, jamstva za uvoz in izvoz med državami. 6.) Prevoz blaga.

Prosveta

Nelluba pomota se nam je vrnila v naše včerajšnje poročilo o »Hamletu« Pri korekturi je izpadel prvi del zadnjega odstavka četrte kolone, ki je bil potem — v odsotnosti našega gledališkega recenzenta nepravilno nadomeščen. Glasiti se mora pravilno: »Rozenkranc in Guldenstern (zg. Drenovec in Zeleznik) nista kazila. Tudi g. Lipah kot »pri igralec« je dobro zadel gledališki deklamatorični ton Shakespearejevih časov. G. Kralj kot Loertes je vztrajal mani, kakor smo pričakovali od njegovega talenta. Ni mu sicer očitati kaj — toda iz Loerta bi se dalo več napraviti. Kraljev je bil skoraj malo brezbarven. Loertes mora biti sama mladost in strasten temperament.

Drugi koncert Zikovcev v Ljubljani. Kritiki naših slovenskih, kakor tudi inozemskih listov priznavajo soglasno, da je kvartet Zika umetniško udruženje v najidealnejšem pomenu besede. Vsi kritiki povdarjajo njihovo resno umetniško stremenje ter so oduševljeni nad njihovo čuta polno igrjo. Ljubljansko občinstvo je imelo priliko, da je na koncertu dne 23. januarja občudovalo umetnike Zikovce, ter se navduševalo nad njihovo igrjo. Vsled splošno izražene želje ponovi Zikov kvartet svoj komorni večer s popolnim sporedom v ponedeljek dne 6. februarja. Začetek točno ob osmih zvečer v dvorani Filharmonične družbe.

Orkestralno dravstvo Glasbene Matice v Ljubljani priredi v ponedeljek dne 13. februarja t. l. veliki simfončni koncert v Unlonu, na katerem se bodo proizvajala dela srbskih skladateljev Biničija in Krstića, Rusa Ljadova, Čeha Suka. Kot zadnja točka programa se bo izvajala Hektor Berlioz, velika fantastična simfonija (prvič v Ljubljani), za katero vlada že sedaj veliko zanimanje.

Nova hrvatska drama. Uprava narodnega kazališta v Zagrebu je sprejela v uprizoritev drama »Krma Široko grlo«. Dramo je napisal mladi hrvatski književnik Augustin Cesaec.

Lohengrin v Osijeku. V torek so pel v osiješki operi Wagnerjevega »Lohengrina«, ki je po poročilih osijeških listov dosegel velik uspeh. Opero je uprizoril in dirigiral ravatelj osiješke opere, Mirko Polić, kateremu je občinstvo prirejalo burne ovacije in mu poklonilo v znak njegovih zaslug opere v Osijeku dragocene darove. — Kritika posebno hvali našega Rudolfa Bukšega, ki je pel Tebramunda z nenavadnim uspehom.

Odkrita Rembrandtova slika. Pri neki licitaciji pohištva v Londonu so prodali te dni tudi sliko »Sv. Filip krščuje evnuha«. Lastnik je hotel zanj 500 gvinej, pa je dobil celih 2100 gvinej. Pravilo, da gre za Rembrandtovo delo iz leta 1628. do 1630., ki je popolnoma podobna Van Vlietovi kopiji Rembrandtovega sv. Filipa, ki je veljal za izgubljenega.

Nemec Arno Holz — kandidat za Nobelovo nagrado. Nemški vseučilišni profesor živahno agitirajo za to, da bi se podelila letošnja Nobelova literarna nagrada nemškemu pesniku Arnu Holzu, avtoriu zbirke »Buch der Zeit«.

Sport

S. S. K. »Sparta« ima svoj redni občni zbor dne 12. februarja in vabi članstvo k polnoštevilni udeležbi. — Kraj in čas se naknadno objavita.

Sankaške tekme v Bohinju. Značilno za naše zanimanje za zimski sport je, da se je morala tekma, ki je bila določena za Svečnico zaradi premalega števila prijav odpravdati. Vsled tega se vrši v nodeljo dne 5. februarja ob desetih v Bohinjski Bistrici na sankalističu »Belveder« sankaška tekma za prvenstvo Jugoslavije, kot objavljeno in se tekma za prvenstvo Bohinja preloži na poznejši čas. — Sportna zveza.

III. Smučarski izlet iz Ljubljane v Smarje na Dolenskem se bo vršil, kakor je bil napovedan — v nodeljo dne 5. t. m. — Odhod iz glavnega kolodvora Ljubljana ob 6.34, dohod v Ljubljano ob 20.20. Vabljeni novinci kot starejši smučarji! — Sportna zveza.

V pozdrav sankašem-tekmovalcem priredi danes, v soboto, zvečer ob osmih zimskosportni odsek Bohinja s sodelovanjem v Bohinju se nahajajočega ruskega moškega pevskega zbora v jedilnici hotela »Markeš« v Bohinjski Bistrici pri rognjenih mizah koncert, na čigar dnevni red so različni ruski moški zbori in samospevi. Poseta koncerta ne priporočamo samo sportnikom, nego prijateljem ruske nesmi soloh. — Sportna zveza.

* Prvi parlamentarni dvorni dnevnik. Kralj Aleksander je na Svednico priredil parlamentarno večerjo in povabil med drugimi tudi slovenske poslanke dr. Korošca, Josipa Gostinčarja in Antona Brandnerja.

* Vladika Dositej iz Niša se je večerjal na potu iz Zeneve, kjer je zastopal našo vlado pri mednarodni pomožni konferenci za Rusijo, mudil nekaj ur tudi v Ljubljani.

* Iz ministrstva zunanjih zadev. Z ozirom na zadnjo naredbo ministrstva za zunanje zadeve glede polaganja vsprejemnega diplomatskega izpita in službene dobe v ministrstvu bodo policajci na službovanje v ministrstvu po Beogradu vsi oni pisarji in sekretarji poslanstev in konzulatov, ki še niso službovali dve leti v ministstvu; nadomestje jih sedanjih uradniki ministrstva, ki imajo predpisano dveletno službo že za seboj.

* Imenovanji. Franc Hribnik je imenovan za višjega upravnega oficijala v hišni službi v Vojniku. Justina Veranič pa za pisarniško oficijantko splošne bolnice v Mariboru.

* Iz sodne službe. Sodni sluga Anton Mere iz Slovenjgradca je imenovan za poduradnika pri okr. sodišču v Smarju pri Jelšah, sodni sluga v Višnji gori, Anton Vozel, je premeščen k okr. sodišču v Ljubljani, invalid Ivan Novak je imenovan za sodnega slugo pri okr. sodišču v Višnji gori, orožniški narednik Metod Spragar pa za slugo pri okr. sodišču v Slovenjgradcu.

* Iz carinske službe. Upravnik ljubljanske carnice, Mihajlo Ačimović, je imenovan za inspektorja.

* Vojvoda Pečanec, znani srbski borilec za svobodo in čestiti poglavar, sedaj že starček, je poslal predsedstvu narodne skupščine prošnjo, naj se mu za njegove zasluge dovoli na stara leta častna pokojnina.

* Županske volitve na Primorskem. V Sežani je bil izvoljen za župana Ljudevit Mahorčič, vrli narodnjak, v Tomaju pa Josip Gerbec.

* Dvorski ples. Naproseni smo, da priobčimo, da se dvorski ples pri g. pokrajinskemu namestniku ne bo vršil. Iz tega sledi, da so postale brezpredmetne proslave, ki so se z ozirom na dvorski ples započele v Ljubljani glede oseb, obljubljenih.

* Predavanje urednice ženskega poročila. G. Milove Milojevičeve iz Beograda o temi »Enaka morala za moške in ženske« bo v soboto dne 4. februarja ob 20. uri zvečer v posvetovalnici mestnega maršalta. Vabimo vse, moške in ženske, ki se zanimajo za temo predavanja, da pridejo. Po predavanju debata. Namesto vstopnine se pobirajo prostovoljni prispevki za zgradbo Dečjega doma v Ljubljani.

* Četrti dan luž in blata. Piše se nam: Četrti dan luž in blata bodo morali Ljubljanci danes preostati in še vedno ni videti resne volje, da bi se mestni socialisti zavedali nesnage, v kateri plava Ljubljana. Pa kaj bočete! Besede in obljube so nekaj drugega kot dejanja. Gospoda lahko boli po lužah, ker ima ga-loše, ali vsaj dobre čevlje. Nas, ki imamo pretekane, ali Pollakove čevlje, zlasti pa naših otrok, ki prinašajo domov mokra noge v slabih čevljih, pa misli magistratna gospoda, da sploh ni škoda. Ako bi tako ne mislila, bi socialistična načela drugače izvrševala.

* Gremij trgovcev v Ljubljani ima v četrtek dne 9. februarja ob 7. uri zvečer v seini dvorani na magistratu rodni letni občni zbor. Načelstvo vabi vse svoje članke, da se zbora zanesljivo udeležijo. V slučaju nekelečnosti se vrši eno uro pozneje drug občni zbor ravnotam z istim dnevnim redom, ki pa skleni veljavno neglede na število navzočih članov.

* Zveza šoferjev Slovenije ima svoj ustanovni občni zbor dne 11. februarja t. l. v restavraciji »Zlatorog«. Gospodna ulica ob 19.30. K obilni udeležbi vabi pripravljeno odbor.

* Shod ljubljanskih obrtnikov bo v nedeljo dne 5. februarja 1922 ob 10. uri dopolne v dvorani Mestnega doma, na katerega opozarjamo vse ljubljanske obrtnike. Dnevni red: 1.) Ugovori proti odmeri osebne dohodnine, davka na vojne dobičke in davka na poslovni promet. 2.) Izvrševanje različnih obveznosti v državnih delavnih. 3.) Raznoterosti. Vabimo vse obrtnike, naj se shoda, katerega priredi delovna zveza obrtnih združenj, udeležijo v čim večjem številu.

* Lep dar ameriških rojakov Jugosl. Matič. Jugosl. obrambno društvo »Jadrans« v Buenos Airesu je poslalo na naslov g. dr. Ravnihara 30.000 kron za Jugosl. Matico in 14.000 kron za Ciril-Metodovo družbo za Istro.

* Hraščinski kralj. Organizacija JDS ima svoj občni zbor v nedeljo dne 5. februarja ob 4. uri popoldne pri Dolinšču. Ker vabimo plemenito t. one, ki so svoj pristop že prijavili, naj veljajo te vrste vsem družin Hraščinčanom in Dolancem, zanimajočim se za dobro stvar, kot vabijo. Dobrodošli — Odbor.

* Na potu v Palestino. Skozi Maribor je odpotovalo na Trst 150 židovskih rodbin iz Poljske, da se izselijo v Palestino. Temu transportu bodo sledili še nadaljnji večji transporti iz Rusije, Poljske in Madžarske.

* Obrtniška vest. V ponedeljek dne 6. februarja ob 20. uri se vrši v dvorani restavracije »Maribor« velik sestanek obrtnikov, na katerem bo govoril tudi posl. dr. Kukovec o socialnih zakonih s posebnim ozirom na obrtniške razmere.

* Na občnem zboru Slov. lovškega društva je bil z malimi izjemami izvoljen dosedanjí odbor. Predsednik je zopet odvetnik dr. I. Lovrenčič.

* Policijski kriminalni oddelek za pobijanje draginje. Iz Maribora poročajo: Z ozirom na novi zakon za pobijanje draginje se je ustanovil pri tukajšnjem policijskem komisariatu kriminalni oddelek, ki bo razsojal v slučajih poizkušanja neopravičenega draženja. Ta oddelek bo imel prvo preiskavo, dočim bo dalje razpravljalo o zadevi sodišče.

* Smrt jugoslovanskega domoljuba na Reki. V sredo je umrl na Reki trgovec Albert Bonetič, ki je bil na pariški mirovni konferenci naš ekspert za pomorske stvari. Bonetič je bil član stare reške rodbine in splošno poznana osebnost. Spoštovali so ga tudi Italijani.

* Katastrofa torpedovke »Leon«. Pred par dnevi je nastala na grški torpedovki »Leon« v prejšnjem pristanišču eksplozija in se je ladja potopila v par minutah. S torpedovko »Leon« se je naš kralj Aleksander I. 1920. odpeljal iz Soluna v Atene na pogreb umrlega grškega kralja. Kakor znano, je takrat zajel torpedovko na odprtem morju v bližini majhnega otoka Sciathosa tako strašen vihar, da se je morala ob obrežju imenovanega otoka zasilno zasidrati.

* Pravoslavno bogoslovje v Bitolju. Sporazumno med ministrstvom za vero in srbskim patrijarhatom se ustanovi v Bitolju pravoslavno teologijo, ker v Macedoniji zelo primanjkuje narodnih duhovnikov. Za prvi letnik se je prijavilo 40 kandidatov, vsaj iz južne Srbije.

* Podražitev novin v Sarajevu. Izdajatelj sarajevskih listov so s 1. februarjem povišali ceno listov za 4 K komad.

* Pater Kerubin Segvič je odstopil kot glavni urednik osijškega blokškega »Hrvatskega lista« in se preselil zopet v Zagreb, da bo v večji bližini Radića in Košutića, ki bosta gotovo dajala novih poletov Kerubinovi že itak bujni domišljiji.

* Ukradena dragocena sablja. V Splitu je bila ukradena izredno dragocena sablja. Nožnica je umetniško izdelana in okrašena s orientalnimi deli. Na gornjem delu sablje se nahaja na eni strani napis Aleksander I., kralj Srbije, v cirilici, na drugi pa neki arabski napis. Za sabljo je razpisana nagrada 10.000 kron.

* Dijaški kuhinji v Mariboru je daroval sindikat mariborskih bank 5000 K. Redka starost. V mežski dolini živi posestnica Barbara Jiz, ki ima za seboj že celih 100 let. Omožila se je s 17. letom in je imela 11 otrok, od katerih pa živita samo še dve hčerki. 100letna starica je popolnoma zdrava in še dosti krepka.

* Goljufivi stanovanjski referent. Po ljubljanski okolici se klati nekdo, ki se predstavlja za referenta stanovanjskega obklastva in pregleduje stanovanja. Stranke naj tega goljufa izročijo policiji, oziroma orožništvu.

* Ukradeni bankovci. Konec meseca januarja je prejela Narodna banka dva zaboja z bankovci po 5 dinarjev od svojih filijal v Ljubljani in Zagrebu. Ko so oboji ljubljanski zaboji z vsebino 160 tisoč dinarjev, je manjkalo v njem 4500 dinarjev, a v zagrebškem zaboju s 60 tisoč Din je manjkalo 2850 Din. Uvedle na je obširna preiskava, da se dožene, kje in kako je izginil denar.

* Pretepi v gostilnah. Na svednico ob 22. uri so se v nekem hotelu v Mariboru stepli veseli gostje pri vinu in kartah. Šele policija je napravila mir. Včeraj dopolne so se stepli vinski bratci v neki gostilni v Karčevini. Mel prepričim je bil železniški sprevoznik nož v trehuh. Prepeljali so ga z rešilnim vozom v bolnico.

* Zaradi nesrečne ljubezni. 18letna služkinja Fanika Ajdovšek iz Trbovelj se je dne 1. februarja v samomorilnem namenu vrila v Zagrebu na tramvajsko progo. Šofer jo je pravočasno opazil in ustavil tramvaj. Na policiji je Ajdovškova izpovedala, da je poizkusila samomor zaradi nesrečne ljubezni. Poslali so jo domov v Trbovlje.

* Zmrznili je dne 28. januarja v snegu monter Fran Musil iz Dobrne. Na povratku z dela je zašel v gozdu, obležal in se ni več zbudil.

* Utopljenec. V bližini Gradača so po begu ribiči že dni iz morja truplo duhovnika, ki je ležalo že štiri dni v vodi. Pri njem so našli nekaj listin, ki se glase na ime župnika P. Sabatza.

* Nezgoda. Marija Agnis, soproga finančnega komisarja v Ljubljani, je na trgu tako nesrečno padla, da si je zlomila levo roko.

* Ponesrečil se je kurjač v kulinici mariborskega kolodvora Jožef Oprenik. Desno roko mu je zmečkal stroj. Težko ranjenega so prepeljali z rešilnim vozom v bolnico.

* Velik požar v Nišu. Zvečer pred svednico je izbruhnil v Nišu v neki trgovini na Prestolonasledniški ulici požar, ki se je zaradi vetra hitro razširil. Zgorelo je pet hiš, v katerih so se nahajale največje niške trgovine. Vojštvu se je po hudem naporu posrečilo požar omejit. Škoda je ogromna, ker so zgorele velike zaloge blaga. Zgoreli sta dve čevljarici in konfekcijski, ena manufakturna, ena delikatesna in ena umetarska trgovina.

PRITOŽBE PROTI »VOJNEMU DAVKU«.

V informacijo javnosti, zlasti davkoplačevalcev, priobčujemo v naslednjem o davčnem izterjavanju članek, ki smo ga prejeli od strokovnjaka izven uredništva. Vprašanje, o katerem razpravlja članek, je tako pereče, da more vsestranska stvarna debata o njem stvari samo koristiti.

V zadnjem času so povzročili v Ljubljani precej razburjenja plačilni nalogi, ki jih je dostavila davčna administracija posameznim davčnim zavezancem. Vse gostilnice in javni lokali so bili polni za bavljanja, ki se je zdaj obračalo proti posameznim funkcionarjem davčne administracije, zdaj proti finančni upravi v obč. Zahtevala se je celo grešna glava davčnega administratorja! Končno razumljivo! Srca so bila državi od nekaj bolj odprta, nego žepi, in že stari Machlavelli je svetlo vladarju, naj s temi ravna z večjo obzirnostjo nego z neznim spolom.

Premislimo pa vso afero trezno in nepristransko. Javna tajnost je, da priznavajo tudi znani fiskalisti na Poljanah, da so predpisi vojnega davka v nekaterih primerih ne samo pretirani, ampak med pametnimi ljudmi naravnost nerazumljivi.

Ali je pa to že povod, da gremo v Radičev tabo? Če človek pomisli kake številke imenujemo, kadar med seboj taksi-ramo svojega ljubega bližnjega, se ni čuditi, da se tudi davčnim organom včasih zrna glava. Posebno dokler bodo žal ravno naši najboljši in najboljše poznavači gospodarskih prilik v slabo pojmovani ozirnosti odklanjali posel davčnih zaupnikov ter ga prepuščali drugim, in dokler bo ne majhen del davkoplačevalcev videl še vedno vso mrdrost v obrambi svojih interesov v fatiranju dohodkov, ki jih niti pred vojno niso brez pomislekov pasirali, in ki naravnost iz-ziva, da tudi davčno oblastvo udari preko meje. Finančna uprava brez dvoma sama najbolj obžaluje take cenitvene ekscese, ker se s po njih povzročnim razburjenjem naravno hočejo okoristiti poleg vsakokratne politične opozicije tudi tisti, katerih pritožbam o davčnem pritisku bi se sicer vsa Ljubljana smejala.

Tembol je potrebno, da razsodni del publike ohrani mirno kri. Notorno je skrbjeno v naših, pravice davkoplačevalcev presrečajočih meri, da pridejo vse te resne ali domnevne krivice pred komisijo, in da ne bo preranjenih eks-kucij. Se bo pa je treba povdarjati, da visokosti napisov v obče niso krive toliko cenitve, kakor poleg konstrukcijskih napak zakona, ki ne upošteva v za-dostni meri padca valute, izredno visoke davčne postavke. Saj znaša davek že pri odmerni osnovi, t. j. n. pr. diferenci dohodkov iz leta 1919. napram predvojni številki, že 2000 K, pri 100.000 K že 47.000 K, pri 200.000 K celo 117.000 K, in se pri še višjih dohodkih stopenjuje do 75 odstotkov obdačenega dohodka.

Razumljivo, da take vseote razburja-je, če tudi preradi pozabljamo, da cveček plačujemo po 40 kron in ga še več spije-mo, kakor smo ga, ko je bil po 40 kraj-carjev. Ali — iz ravno navedenega je razvidno, da je adresa, na katero naj se naslove pritožbe v 90 slučajih od sto, vse druge, kakor pri davčnem admini-stratorju. In če ravno ta ni napak prost — da se brani, omiliti ostrost zakona z redukcijami centimami, je pa stališče, ki se mora le odobravati, ker bi sicer ne oškodavalo samo dohodnine, ampak za nekaj desetletij priredbo popolnoma demoraliziral. Vsaj starši generaciji je še v spominu iz dobe takozv. dohodninskega patenta, od kakih težko popraviljivih rezultatov dovede taka praksa. Tudi ni niti finančna delegacija odgovorna, če se zakon o davku na vojne dobičke v dru-gih pokrajinah manj rigorozno ali v obče ne izjaza. Ako so te vedno in vedno po-navljajoče se vesti resnične, je to gotovo velik defekt, ki bo v kratkem vstvaril nevzdržno razmerje. Če pa vseh naših 40 poslancev ne more izposlovati ali iz-siliti izpremembe, naj se tega ne zahteva od našega ubogega davčnega administra-torja, ki ga v to ne vežeja niti dolžnost, niti poklic, marveč bi zapadel discipli-narni kazni, če bi začel uveljavljati take očitno politične momente. Torej več ob-jeektivnosti!

Sicer imajo pa o davčnem predpisih povzročena ogorčenja neko prečudno lastnost. Kako je vrclo in kipele na pomlad 1921, zaradi dohodnine in na finančni delegaciji je morala skoraj straža pod orožje. Toda če smo prav informirani, delegat še danes nima v rokah tistega seznama krivično obdačenih, ki je zanj prošil v svrhu, da napravi reme-duro, in ki se mu je tudi slovesno ob-jubil. Ali pride naknadno le drugo, boljše spoznanje?... Tudi če je pa sedaj stvar drugačna, je vendar po komisijah in iz-rednih odredbah delegacije dano toliko možnosti, korekture zgrešenih predpisov, da se bo vse dalo v lepem poravnati. Predpostavljamo seveda, da pošteni in lo-kalni elementi ne bodo nasledili tistim, ki bodo v kalni vodi skušali ribariti zase ali za svojo stranko.

ZBOLJŠAJMO SVOJE GOSPODARSTVO!

Če primerjamo množino dela in porab-ljene delovne sile s količino pridelka, vidimo, da proizvajamo jako drago, ker delamo negospodarsko in porabimo pre-več časa ter — za svoje proizvajalce.

To nerazmerje se pozna ne samo pri poljedelstvu kot naši najobsežnejši pro-izvodnji, ampak tudi pri rudarstvu in industriji. Pri nas se premalo dela in še to delo je premalo plodonosno, neprak-tično, delo neizveščan. Zato tudi eli-simo neprestano jadikovanje, da je pri nas proizvodnja draga. Naše izgube vsled nedostatnega dela znašajo na leto milijarde.

Na enakem prostoru, na katerem pri-dela jugoslov. poljedelec 8.5 do 10 stotov pšenice, pridelal avstrijski kmet že 11.50, češki 14.50, nemški 20, nizozemski 22, belgijski 26 in angleški 28 stotov. In pri nas se na najboljši zemlji pridelal komaj 8.5 stotov! Proizvodnja je pri nas po vojni še padla. Pred vojno je ozemlje, ki tvori današnje Jugoslavijo, pridelalo okoli 22 milijonov stotov pšenice, sedaj pa pridelal komaj 16 milijonov stotov. V naši državi se razprostirajo še širne po-ljane neobdelane zemlje, ki čakajo pridne roke, da bi jih posejale.

Kmetovalec premalo in preslabo ob-deluje zemljo. Manjka strokovne izobraz-be, gospodarskih sol. Ne poznamo seme-nogojstva, uporabljamo premalo umetna gnojila, nimamo poljedelskih strojev, za-merjamo obično last, cenimo pre-malo sadijerejo, pa je za to prikladna zemlja prazna ali pa stoji na njej sla-botno sadno drevje.

Avstrija ni poznala jugoslovanskega kmeta in njegovih potreb, ni mu nudila strokovnih sol. Stara monarhija je po-znala le svoje plemenitaške in madžar-ske velekmete, na kojih korist smo pla-čevali na leto milijone vsled visoke ca-rine. Naša Jugoslavija mora pred vsem pomagati kmetu do napredka, skrbeti za kmetosko delavstvo, da bo ostalo na rodni grudi. Začeti bi morali z izobrazbo spodaj, potem šele pride, kar je višje.

Seveda je potrebna tudi samopomoč. Kdor bi pričakoval vsega dobrega le od zgoraj, pa ne tudi sam delal, ne bo prišel do uspeha. Potrebno je združništvo, po-trebno je, da sami delamo za povzdigo. Veliko nalogo bi lahko v tem oziru vršil tudi tisk. Te naloge pa ne vrši časopisje, ki podžiga le politične strasti, za drugo pa se ne briga.

Neguimo ljubezen do rodne grude! Priklapajmo ljudstvo na zemljo. Naša doba ne kliše ljudstva v tovarne, ampak pred vsem na polje. Industrija nam je na-kopala vojno, poljedelstvo naj nam za-celi vojne rane. Vojna nam je odprla oči in pokazala pomen poljedelstva.

Vojna ni samo zmanjšala delovne spo-sobnosti, ona je rodila tudi preveč dela-mirnosti. To delamirnost upravičujejo z raznimi frazami, z vikanjem na kapitali-zem itd. Malo jih pa vika na alkoholizem! Po vojni je vsled takih razmer zelo padla industrijska produkcija.

Večji vzrok naše draginje je zlasti predraga proizvodnja premoga. V Zgo-rnji Sleziiji je leta 1913. izkopal delavec 357 ton in dobil letnega zaslužka 1065 mark. Leta 1919 je znašala njegova pro-izvodnja 176 ton, zaslužek pa 4167 mark. Na Francoskem je padla proizvodnja pre-moga za 50 odst., na Angleškem 30 odst. in toliko tudi pri nas. Draga proizvo-dnja premoga podražuje naš promet in ves naš obrat.

Kako se dela, naj pokažemo z dvema majhnima primeroma. 6 tesarjev je po-pravljalo pri neki tovarni plot. Prišli so še pripravljene deske na pripravlj-ne sohe in so pribili v štirih urah 6 dek in porabili 52 žebeljev. Dva zidarja z dva-ma podlažema sta zazidavla vrata in rahila za 2 kvadratna metra in 15 cm de-belega zidu nič manj kot 21 ur! Seveda pri belem dnevu posebno majhna polne kavarne nikakor ne spodbujajo ročnega delavca, da bi delal z večjim veseljem. Tako kavarinško izvajanje bi se moralo preprečiti. Obveznost dela za vsakega. Inteligenca mora dati z obilim delom vzgled drugim. Utemeljevati površno in nezalostno delo z nezalostno plačo, je zločin nad domovino. Delamo z vsemi silami in vestno, pa se bo izboljšal polo-žaj domovine in naš položaj.

Pravi prijatelj naroda je oni, ki dela in ki vzbuja ljubezen do dela in reda.

Za vse lenuhe, za vse hušakače in de-magoge, ki sejejo nezadalostnost, huška-jo narod, ubijajo ljubezen do dela in na-še komaj osvobodene domovine, za vse one, ki trapaajo delavstvo z frazarenjem, pa sami nič ne delajo, ampak živijo le od njegovih žuljev, za vse take treba pri-silnega dela. — Fr. Zelenik.

= Uvoz, izvoz in prevoz perja in ribjih ter mesnih konzerv brez veterinarske kon-trole in brez potrdila o izvozu in neškod-ljivosti. Ker se nekatere obmejne veteri-narske postaje v zadnjem času začele za-drževati pošiljke perja in raznih ribjih in mesnih konzerv, ker so bile mnenja, da se mora tudi tako blago po veterinarskih predpisih, ki veljajo za veterinarsko kon-trolno živino, mesa in mesnih izdelkov, pre-gledati od veterinarskih organov glede neškodljivosti in glede izvora, je minist-rstvo za poljedelstvo vsem veterinarskim postavam izdalo navodila, da za tako bla-go ni potreben niti veterinarski pregled, niti smejo obmejni organi pri uvozu, pre-vozu ali izvozu takega blaga zahtevati notrdila o izvozu in neškodljivosti. Isto-časno je generalna direkcija carin dala nalog carinarnicam, da omenjeno blago carinijo brez predhodnega pregleda ob-mojnega veterinarja.

= Novosadská produktna borza dne 31. januarja: Pšenica: baška 77 — 78 kg 1505 (denar) 1575 (blago); ječmen: srem-ski 61 — 62 kg 1080 (blago) ab brod Smederovo; oves: ab sremskih postaj 1150 (blago); koruza: parilita Novi Sad 1185 (zaključek); moka: št. 0 2100 (blago), za kuho 2000 (blago), krmilna 1020 (zaklju-ček) ab postaja predaja v Bački; otrobi: baški 805 (blago) 800 (denar); svinjska mast: ab Bačka 7100 (zaključek); žive svinje: zaključek po 47 K za par od 320 kilogram težine.

= Povpraševanje po našem lesu v Ita-liji. Kakor poročajo, je v Italiji sedaj ve-liko povpraševanje po lesu za sode, ker je dobra vinska letina v minulemu letu absorbirala vse zaloge sodov. Zadnje dni se je plačalo za 1000 dog 45 tisoč kron. Veliko povpraševanje je tudi za hrasto-vimi in bukovimi železniškimi prači, ka-kor tudi za telegrafičnimi drogi. V Ita-liji smo za mehki les izgubili opasnega konkurenta — Češkoslovaško, ker vsled porasta češkoslovaške krone češke les-ne cene ne konvenirajo Italiji. Uspešno pa še nam vedno konkurirajo v Italiji Av-strija in Nemčija.

= Izvirek petroleja v Kotoru. Hrvat-ski listi poročajo, da se že več dni opa-ža v Kotoru blizu vrelca Suranj, da teče petrolej v morje, in sicer v večji mo-žini.

= Dalmatinski cement za Japonsko. Iz Splita poročajo, da prihaja vedno več do-mačih in tujih ladij v splitsko luko in bližnjo okolico po dalmatinski cement, katerega izvažajo v tujino. Te dni prispe v vranjsko luko parobrod »Persia«, da natovori cement za Japonsko.

= Nova parobrodna družba. V Zadru se je osnovala parobrodna družba »Ze-ratina« z glavnico 5 milijonov lir.

= Centralna banka d. d. v Zagrebu ima dne 11. februarja izredno glavno skupščino, na kateri se bo razpravljalo tudi o povišanju delniške glavnice od 100 na 200 milijonov kron.

= Likvidacija avstro-ogrské banke. Dne 1. februarja se je vršila na Dunaju pod predsedstvom likvidatorjev A.-o. banke seja udeležencev tretje konferencie o lik-vidaciji A.-o. banke. Zastopane so bile Jugoslavija, Češkoslovaška, Rumunija, Poljska, Madžarska in Avstrija. Zastopni-ka Italije ni bilo. Med drugim so likvida-torji poročali tudi o doleži od vlad sta-rega inozemstva prijavljenih nefigosanih bankovčih A.-o. banke, ki po teh še ne-popolnih prijavah znašajo 1300 milijonov Zastopniki posameznih vlad so poročali o v področjih posameznih nasledstvenih držav žigosanih odnosno zamenjanih ban-kovčih. Prihodnja seja se vrši dne 6. fe-bruarja. Medtem se bodo vršili neobvezni pogovori z delegati nasledstvenih držav.

Borza

Zagreb, devize: Berlin 150 — 132.5, Bukarešta 250, Milan 1415 — 1425, Lon-don 1317 — 1318, Newyork ček 301.5 — 308.5, Pariz 2558 — 2565, Praga 570 — 580, Svica 6020, Dunaj 3.80 — 3.95. Bu-dimpešta 46.60 — 46.90, valute: dolar-j 203.5 — 204.5, marke 150 — 154, lire 1406 — 1409, levi 220 — 225, napoleonor-dni 1150 — 1160.

Trg. obrtna banka 288, Hrv. eskomptna banka 777 — 783, Jugoslov. banka 490 — 493, Ljubljanska kreditna banka 915 — 925, Jadranska banka 1100 — 1150, Slovenska eskomptna banka 625 — 640, Slavonija 680 — 688, Rečka pučka banka 445 — 452, Banka za Primorje 760 — 775, Centralna banka 380 — 390, Slavenska banka 500 — 505.

Beograd, valute: dolarji 75.25, mar-ke 23, levi 53, levi 50, napoleonor-dni 250, devize: London 327, Pariz 339, Zeneva 1480, Praga 142.50, Berlin 37.76, Milan 338, Budimpešta 11.75.

Praga, devize: Berlin 2517.50 — 2627.50, Curih 1028 — 1032, Milan 238 — 240, Pariz 433 — 435, London 223 — 225, Newyork 51.25 — 52.25, Beograd 67.02 — 68.02, Sofija 33.85 — 34.05, Dunaj 0.36 — 0.76, Varšava 1.35 — 1.95, Budimpešta 7.65 — 8.25, valute: marke 2547.50 — 2627.50, švic. franki 1023 — 1027, lire 235 — 237, francoski franki 430 — 432, funti 222 — 224, jugosl. note 64.62 — 65.62, levi 32.60 — 33.40, avstrijske šig-osane krone 0.56 — 0.76, poljske mar-ke 1.15 — 1.75, madž. krone 7.05 — 8.25.

Curih, devize: Berlin 250, Newyork 512, London 22, Pariz 42.80, Milan 23.70, Praga 9.75, Budimpešta 0.77, Zagreb 1.05, Varšava 0.15, Dunaj 0.17, avstrijske šig-osane krone 0.68.

Dunaj, devize: Zagreb 26.13 — 26.17, Beograd 104.50 — 104.70, Berlin 3981.50 — 3990.50, Budimpešta 1228.50 — 1231.50, London 347.90 — 348.10, Milan 373.40 — 373.60, Newyork 81.23 — 81.27, Pariz 679.80 — 680.20, Praga 153.97 — 156.09, Sofija 54.45 — 55.00, Varšava 2.54 — 2.56, Curih 1580.75 — 1590.25, valute: do-larji 7998 — 8002, levi 51.93 — 52.05, marke 2991.50 — 4000.50, funti 343.90 — 344.10, francoski franki 674.50 — 675.20, lire 368.40 — 368.60, jugosl. note 103.90 — 104.10, poljske marke 250.50 — 252.50, levi 64.45 — 64.55, švicarski franki 1564.75 — 1565.25, češke krone 1238.50 — 1241.50, madžarske krone 1238.50 — 1241.50.

Berlin, devize: Rim 940.05 — 950.95, London 879.10 — 880.90, Newyork 2041.50 — 2048.50, Pariz 1710.75 — 1714.25, Svica 4000.05 — 4009.05, Dunaj 6.68 — 6.72, Praga 287.60 — 288.40, Budimpešta 30.06 — 30.14.

CLAUDE FARRERE: 95
Morski ropar
(Le Flibustier des Mers.)

Roman.

S tem je zasliševanje imenovanega korzarskega kapitana in pirata zaključeno. Zapisnikar mu ves zapisnik prečita na slovesen način, obtoženec pa izjavi, da je tako vse prav zapisano in da nima ničesar več pripomniti ali spreminjati, marveč da vztraja pri svojih izpovedbah, kakor so mu jih prečitali.

To se s tem potrjuje in podpisuje, kakor sledi:

Tomaž Jagnje. Ouet-Quintin de Losquet. Saint-Laurent. Begon. Harvut. J. Karcuf.

DODATEK.

Poročilo gospoda Louisa Constanta de Malestroita, ladijskega kapitana četrte klase, poveljnika na Nj. V. ladiji «Astreji», gospodu markizu du Plessis-Corlayu, šefu eskadre, poveljujočemu admiralu.

«Gospod admiral, sledeč Vašim ukazom, Vam spoštljivo predlagam poročilo o tem, kako smo v imenu kralja ustavili piratsko ladijo «Lepo podlasico», lahko fregato z dvajset topovi, pod poveljstvom plemenitega gospoda Tomaža Trubleta Jagnjeta, s črno zastavo in belimi mrtvaškimi glavami ter z rdečo standarto.

Enaindvajsetega novembra tega meseca sem razvil jadra, da izvršim dobljeno povelje in sem najprej sklical svojo posadko ter se odpravil prihajajočemu piratu pod veter, da ga zaustavim. To se mi je tudi posrečilo, predno je pirat zapazil mojo namero. Zdelo se mi je pa, da se vendar pripravljala na odpor, četudi ne dovolj odločno in brez pravega reda.

Čim sem se mu približal strešaj, sem razvil belo kraljevsko zastavo ter se obrnil, da mu pridem na bok. Obenem sem pozval pirata, da naj se uda, vendar sem pa dvomil, da bo to storil, ker so njegovi topničarji že razkrili svoje topove in je izgledalo, da so zelo bojaželjni. Vkljub temu sem se pa varal, kajti kapitan Tomaž Jagnje, ki je stal na zadnjem kastelu zrvan, da sem ga dobro videl in lahko spoznal, je lastnoročno snel svojo zastavo. Brez dvoma je že v naprej videl, da je izgubljen, kajti takšne roparske posadke imajo pač poguma dovolj, da se lotijo neoboroženih trgovcev, ne morejo pa odoleti pravim vojščakom in se proti njim bore brez volje in poguma, razen če pridejo trije na enega. Vkljub tej očitni predaji sem dal pripraviti kavlje ter pripravil napadalne oddelke, ker sem pričakoval, da se bo zgodilo kakšno izdajstvo. In bilo je prav tako. Kajti, ko sem trenutek nato z golo sabljo stopil na sovražni krov, da ga zavzamem po Vašem naročilu, mi je petnajst do dvajset piratov zastavilo pot. Sledil je precej oster spopad, o katerem Vam sporočam z obžalovanjem. Tekom tega spopada smo imeli enajst mrtvecev in dvajset in enega ranjenca. Dolžnost mi je pa, da naglasim, da bi te naše izgube bile še neprimerno večje in celo usodne, če bi nam imenovani kapitan Tomaž Jagnje ne bil sam iz svoje proste volje prihitel na pomoč se zagnal v sredo med rebele in jim grozeče ukazal, da takoj odložijo orožje in se pokore kralju, kar so končno oni tudi res storili.

Sedaj pa se je zgodilo nekaj čudovitega. Zato je tudi moje poročilo nerazumno daljše, kakor po navadi, kar mi blagovoli Vaše prevozhoditeljstvo oprostiti.

Napad, o katerem sem šel poročal, se je izvršil s takšno ročnostjo, da je bilo težko verjeti, da je le slučajno izvršen. Ona petnajstotica ali dvajsetotica besnežev, ki se je vrgla name, je to storila pod spretnim in odločnim vodstvom voditelja, ki ga izprva nismo mogli najti. Ko pa se je bil udal že tudi zadnji rebel, je nepričakovano stopila iz zadnjega kastela na moje največje začudenje ženska, ki bi jo pri vsaki drugi priliki smatral za zelo visokorodno. V vsaki roki je držala po eno pištolo, bila je mlada, krasna in izvanredno lepo opravljena. Nisem bil gotov, s kakšno žensko imam posla, zato sem stopil dva koraka naproti in se jej priklonil, ter jo hotel naprositi, naj nam pojasni, zakaj se nahaja na tej ladiji. Toda nisem imel časa, da odprem usta, kajti ta junaška deklica je takoj sprožila v mene strel, ki mi je prebil stegno, z drugim strelom pa je ubila našega praporščaka gospoda de Doulevanta. Moji ljudje so takoj naskočili tega vraga v ženski podobi, ki je tako opasna in spretna v rabi orožja. In zares so jo kmalu ukrotili, vkljub temu je pa poprej ubila še enega matroza z bodalom, ki jej ga niso pravočasno odvzeli.

Ko je bila zadeva urejena in ženska zvezana, kakor treba, — pri čemur je Tomaž Jagnje izkazoval najprisrčnejše sočutje in nas prosil, naj vendar ne vežemo pretrdo njenih nežnih rok, da jej ne oderemo kože, — na katero prošnjo pa nisem pristal, — sem vkljub svoji rani še dalje vodil akcijo ter dosegel z zajeto ladijo našo luko, kjer sem dal s praporci signal: «Povelja gospoda admirala so izvršena».

Vsled tega se Vam priporočam gospodu markizu najudaneji, najpokornejši in najzvestejši sluga
Louis Constant de Malestroit.

Zabave

KLUB «SOCA» V LJUBLJANI priredi danes dne 4. t. m. v salonu hotela Lloyd «Dr. Gradnikov večer». Na sporedu je: 1.) životopis goriškega rojaka dr. Alojzija Gradnika, 2.) recitacije in deklamacije njegovih izvirnih in še ne objavljenih pesmi, med temi: «Tolminski punt», «Goriške legende» in druge. Sodelujejo gg. Joško Cvek, M. Kragelj, Markič, Omladovec in gdč. Martelančeva. Člane in prijatelje društva vablamo k polnoštevilni udeležbi. Začetek točno ob osmih zvečer. Vstop prost.

CVETLIČNA REDUTA se vrši danes zvečer v gornjih prostorih ljubljanskega Narodnega doma. Dostojne maske dobrodošle! Posebna vabila se ne razpošiljajo.

DANES VSI NA PLES SOKOLA I., ki se vrši v dvorani Filharmonične družbe v Ljubljani, Kongresni trg. Vstopnina 10 dinarjev. Začetek ob 20. uri.

LICEJSKA GOSPODINJSKA SOLA V «MLADIKI» priredi v soboto dne 4. februarja ob petih popoldne veselo enodejansko «Baron Cojzova kuhinja», na kar bo cc. gostom proti majhni odškodnini na razpolago čaj in buffet. Starši vseh gojenk zavoda, ter prijatelji in znanci so tem potom iskreno vabljeni.

DRAMATIČNI ODSEK SOKOLA NA VIČU uprizaro v nedeljo dne 5. februarja t. l. ob pol osmih zvečer v Sokolskem domu na Viču burko: «Španska muha».

VALCKOV VEČER priredi Gospodarsko napredno društvo za šentjakobski okraj v Ljubljani nocoj, dne 4. februarja t. l. v dvorani «Kazine» v prid društveni knjižnici, glodalškemu odru in pevskemu zboru. Pri prireditvi svira godba dravske divizijske oblasti. V paviljonih bodo postregle šentjakobske gospe in gospodične z izborno kapljico, okusnimi jedili, pa tudi s predpusnimi originalnostmi za smeh in kratak čas. Začetek ob osmih zvečer. Vstopnina 7 Din, v prodnji 5 Din. Predprodaja vstopnic v trgovini Sterk na Starem trgu in v knjižnici. Komur je pri srcu ljubka razvedritev, naj ne zamudi te naše prireditve!

Gledališče

LJUBLJANSKO GLEDALIŠČE.

Drama.

Sobota, 4. febr.: «Gardist». D.
Nedelja, 5. febr.: Ob 15. «Peterčkov po slednje sanje». Izv.
Nedelja, 5. febr.: Ob 20. «Vražja ženska». Izv.
Ponedeljek, 6. febr.: «Revizor». A.
Torek, 7. febr.: Zaprt.

Opera.

Sobota, 4. febr.: «Trubadur». A.
Nedelja, 5. febr.: «Faust». Izv.
Ponedeljek, 6. febr.: Zaprt.

Odgovorni urednik Vit. F. Jalenc.
Lastnik in izdajatelj Konzorcij «Jutra».

Vremensko poročilo

Ljubljana, 3. februarja 1922

Ljubljana 306 m nad morjem

Kraj opazovanja	ob	Zračni tlak	Zračna temperatura	Veter	Oblačno 0—10	Padavine mm
Ljubljana	7.	725.0	-1.0	brezvetera	megla	0.3
Ljubljana	14.	723.2	2.7	jug. vzh.	oblačno	—
Ljubljana	21.	721.7	2.8	jug. zap.	—	—
Zagreb	7.	751.2	-1.0	—	—	1.0
Beograd	7.	756.0	1.0	jug. vzh.	—	—
Dunaj	7.	750.6	-1.0	—	sneg	2.0
Praga	7.	—	—	—	—	—
Inomost.	7.	751.6	0.0	zapad	megla	10.0

V Ljubljani barometer pada, temp. stanovita. — Sonce vzhaja ob 7.24, zahaja ob 17.07.

Mali oglasi

Plačilo do 20 besedi 1 Din, vsaki naslednji 5 besedi 1 Din. — Trgovski oglaš, dopisovanje, napredno do 20 besedi 1 Din, vsaki naslednji 5 besedi 2 Din. — Plače se sprej. (Lahko tudi v enotah.) Na vprašanje se odgovarja le, ako je vprašanje priloženo znatno se odgovor.

Službe

V lesni stroki

teoretično in praktično popolnoma izvršben uradnik, z dobrimi referencami, zvečami v Srbiji, pri v likem beograjskem podjetju samostojno delujoč, vseh pisarniških del, išče s 1. marcem mesto v Sloveniji kot poslovodja. Eventualna pojasnila zahtevati pod «Poslovodja» na upravo «Jutra». 269

Trgovski pomočnik

(poslovodja) ali trgovsko nabavna ženska, se sprejme na deželi. Naslov pov. uprava «Jutra». 270

Stanovanje

Stanovanje zastoj.

Satera boljša stranka v središču mesta bi hotela zamenjati stanovanje z dvema sobama in pritlikomni z eno in pol. Stanovanje je lepo v suho, na razpolago lep vrt. Ugodno za ljubitelje narave. Več v trgovini Fon, Stari trg 6. 250

Kupim

Suha bukova drva

čreslovina in kostanjev les se kupijo. Ponudbe: I. Jugoslovanska posredovalnica za les, Maribor. 263

Nepremičnine

Krasna vila 219

z obsežnim angleškim parkom v idilično lepem slovenskem trgu, ob železni ki postaji, nova moderna zgradba, je naprodaj. Interesenti naj pošljejo svoje nasove na upravo «Jutra» pod «Priitika». 267

Dopisovanje

Mlad gospod,

Primorec, veselega značaja, poln idealov, se želi v srbu dopisovanja, event. poznejše zenitve seznaniti z gospodično v starosti od 16 do 22 let. Prednost imajo gospodične z neomadeževano preteklostjo, niso pa tudi druge izključene. — Ponudbe pod «Dob. o. srce» na upravnistvo «Jutra». 257

Razno

Zamenja se stanovanje

zračno, svetlo, z električno lučjo, na cesti, obstoječe iz dveh sob in kuhinje, z dvema ali tremi sobami in kuhinjo, če mogoče v središču mesta. Istotam se sprejme več gospodov ali gospodičen na domačo mešansko hrano.

Naslov pov. iz prijaznosti uprava «Jutra», Prešernova ulica 54. — 21/a

Instrukcije 280

za srednješolca išče akademik. Ponudbe pod «Instrukcija» na upravo «Jutra».

Rok za vlaganje

ponudb za restavracijo in kavarno Zdraviški dom na Bledu se podaljša do vstetega 28. svečana t. l. Pogoji so razvidni pri županstvu na Bledu. 266

Privatno hrano 17/a

išče gospod. Ponudbe na upravo «Jutra» pod «Hrana». 257

DRVA

cela letna dobava v letu 1922 se kupi vsako množino. Obvezne ponudbe do 18. februarja 1922 z navedbo dobavnega časa je poslati do 12. februarja 1922 na «Poštni predal 151», glavna pošta, Ljubljana

Kontoristinja (kontorist), strojepiska in stenografinja

se sprejmejo s takojšnjim nastopom. Pismene ponudbe na MILKO J. S. H., veletrg. z vinom, Rudnik, Ljubljana.

«TRIBUNA»

tovarna dvokoles in otroških vozičkov Najcenejša dvokolesa in otroški vozički raznih modelov. Sprejmejo se tudi dvokolesa in otroški vozički v polno preno, emajliranje z ognjem in poniklanje. 3269
Ljubljana, Karlovska cesta št. 4.

Z «L' Oréal Henné», Paris

barva las v vseh nuancah in izdeluje vsa lasna dela 15

M. Podkrajšek, frizer za dame in gospode, Ljubljana, Sv. Petra c. 32.

Poljudno-znanstveni spisi

zbirka «Pota in cilji»:

I.-II. zvezek: A. Melik, Zgodovina Srbov, Hrvatov in Slovencev. I. del, vez. 24 K, II. del, vez. 44 K. Za oba zvezka po pošti K 10.— več.

III.-IV. zvezek: Dr. Fr. Weber, Uvod v slovenščino. 72 K, pošta 4 K več.

V. zvezek: A. Melik, Zemljepis kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev. Meh. vez., fin. papir 60 K, pošta 4 K več. Broš. navadni papir 42 K, po pošti 2 K več.

VI.-IX. zv.: Dr. Iv. Prijatelj, Predhodniki in idejni utemeljitelji ruskega realizma. Strani 418. Cena 82 K, po pošti 6 K več.

Naročila sprejema: Tiskovna zadruga v Ljubljani, Prešernova ulica, nasproti glavne pošte.

Priporočajo se:

Skladišča:

Balkan, d. d., Dunajska c. 33. [d. p.]

Spedicija:

Balkan, d. d., Dunajska c. 33. [d. p.]

Trgovine:

L. Mikuš, izdelovanje dežnikov, Mestni trg 15.

Oerenda Fran, konfekcija, manufaktura na debelo, najnižje cene, Emonska cesta 8.

J. Kostevc, manufakturna trgovina, Sv. Petra cesta.

A. Zibert, Prešernova ulica, priporoča svojo veliko zalogo čevljev.

I. Fon, specerijska in delikatesna trgovina, Stari trg 6.

Matej Orehek, modna trgovina in zaloga čevljev, Kolodvorska ul. 36.

Mehanična delavnica: [d. p.] Bar Franc, Cank. nabr. 5. Tel. 407.

Puškarni: Kaiser F. K., Selenburgova ul. 6.

Pisalni stroji: [d. p.] Bar Franc, Cank. nabr. 5. Tel. 407.

Razmnoževalni aparati: [d. p.]

Bar Franc, Cank. nabr. 5. Tel. 407.

M. Schubert, Kongresni trg.

Modistka Iva Siler, Kongresni trg 6.

Kleparstvo:

T. Korn, Poljanska cesta 8.

Seliščar Ivan, urar, Ljubljana, Rožna dolina 10. Vsako popravilo izvršujem točno in ceno.

Brusovnica:

Vekoslav Vanino, Stari trg.

Ure, zlatnina in srebrnina, Ivan Pakiž, Stari trg 20.

Obieka, perilo, različna drobnarija, Fran Kraškovič, Stari trg št. 22. Nizke cene.

Modna trgovina Peter Sterk, Stari trg 18. Nizke cene.

Trgovina z mešanim blagom J. Lončar, Sv. Petra cesta 36.

F. Fajdiga sin, zaloga pohištva, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 7. Ustanovljena l. 1879.

A. Fuhs, trgovina z zlatnino, srebrnino, urami itd. Selenburgova ulica.

Trgovci!

Obrtniki!

„TRIGLAV“

Centrala: DRESDEN A., d. z. o. z. Podružnica: HAMBURG, Zinzendorfstrasse 2 b. Steindamm 76

Štev. telefonov: 17.115 Alster 1119

Brzojavi: TRIGLAV — DRESDEN — HAMBURG.

Uvažaj:

Industrijske izdelke vseh vrst, železnino, kemikalije, droge, soli itd.

Ivažaj:

Živo in zaklano živino, deželne pridelke vseh vrst.

Jamski les

od 10 do 20 cm debelosti in od 3 do 7 m dolžine

franko vagon kranjske postaje se kupi vsaka množina. Ponudbe z navedbo cene in dobavnega roka na Šentjanški premogokop, Krmelj, Dolenjsko

Razpošiljalna „Slovenski bombaž“ za pletenje znamke „Jagnje“ 1998
Ljubljana - Zg. Šiška
v vseh idoličih barvah in vsake debelosti.

Zveza industrijcev

na slovenskem ozemlju kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev v Ljubljani

razpisuje mesto konceptnega uradnika (pravnika) 256

v svojem tajništvu za takojšen vstop. — Pismene ponudbe s curriculum vitae, zlasti z navedbo absolviranih pravnih studij, naj se vpošljejo Zvezi industrijcev v Ljubljani.

Jadranska banka
sprejema vloge na hranilne knjižice, žiro in druge vloge pod najugodnejšimi pogoji.
Prevzema vse bančne posle najtočneje in najkulantneje.

Celje, Dubrovnik, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metković, Sarajevo, Split, Sibenik, Zagreb, Wien, Opatija, Zadar, New-York, Frank Sakser, State Bank.
Poslovne zveze z vsemi večjimi mesti v tu- in inozemstvu.